

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Historický ústav

Posudek vedoucí bakalářské práce

Jméno autorky	Anna Šípková				
Název práce	Zpřístupnění "ženské otázky" studentům SŠ v návaznosti na analýzu vybraných českých učebnic dějepisu				
Studijní obor	B0114A120001/Historie se zaměřením na vzdělávání B0114A/Bc. učitelství - společný základ B011401H/Historie se zaměřením na vzdělávání - maior B011401SV/Společenské vědy se zaměřením na vzdělávání - minor				
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Mgr. Tamara Tomanová, Ph.D.				
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	PhDr. Jan Květina, Ph.D.				
Konzultant práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	XXX				
Rok obhajoby	2024				
Rozsah práce (počet stran vlastního textu + přílohy zvlášť): 75 + 8					
Obrazová příloha	Ano	Tabulky a grafy	Ano	Další přílohy	Ano

Použitá literatura (počet): 37

Analyzované učební materiály: 4

Hodnocení práce

Autorka bakalářské práce, Anna Šípková, velice úspěšně představila problematiku „ženské otázky“ v návaznosti na možné perspektivy didaktického využití tohoto tématu ve výuce dějepisu na středních školách. Autorka zde vycházela z předpokladu, že dějiny žen, jejich každodenní život i cesta k rovnoprávnosti nejsou v dějepisném výkladu náležitě prezentovány, což ostatně potvrdila i realizovaná obsahová analýza učebnic. Při tvorbě navazujících didaktických materiálů, které jsou nápadité svým obsahem a atraktivní i po vizuální stránce, zohlednila i nejnovější přístupy a inspirace, kdy se opírala o principy badatelsky orientované výuky.

Obsah práce je členěn do třech hlavních částí, kdy je značná pozornost věnována teoretickému vymezení k dějinám žen a každodennosti. Autorka neopomíjí definovat termíny jako feminismus a ženská emancipace, přičemž objasňuje strukturu práce i časové vymezení (chronologický záběr zejména na 2. polovinu 19. století a 1. pol. 20. století). Z každodenního života žen se autorka snažila teoreticky zachytit rozmanité kategorie (rodinný život, vzdělání, politika, práce a životní styl). Výběr kategorií podpořila i studiem příslušné odborné literatury k daným tematickým celkům.

V rámci obsahové a formální analýzy učebnicových dat sledovala především zpracování „ženské otázky“, ať už z hlediska tematického zastoupení, nebo z pohledu vizuálního zastoupení ženských postav. Domnívám se, že v této části práce mohla autorka pracovat i s větším množstvím učebnic, ale bylo také nutné přihlídnout k tomu, že i samotných středoškolských učebnic je spíše méně v komparaci s učebnicemi pro základní školy. Dále rovněž systematicky analyzovala vybrané učebnice i z hlediska charakteristiky obecných kategorií (užívání časových os, symbolů, seznamu cizích pojmů, základní struktura učebnice, apod.). Zde se snad více mohla specializovat pouze na zpracování konkrétních ženských témat, i tak je však výsledná obsahová analýza na poměrně slušné úrovni, navíc podpořena grafickým zpracováním v přílohových listech.

Rovněž zpracované didaktické materiály hodnotím pozitivně. Po vizuální stránce vypadají atraktivně a výběr jednotlivých úloh a cvičení je také nápaditý a komplexně propojen i s obsahem bakalářské práce. Představené materiály v této podobě vhodně doplňují mezery ve výkladu k tématům „ženské otázky“, které autorka identifikovala na základě obsahové analýzy učebnicových dat. Neméně podstatný je v této fázi i komentář ke všem pracovním listům, který je opět náležitě a bez výhrad zpracován. Oceňuji zde zejména i pestrý výběr různých didaktických médií, které Anna Šípková v pracovních listech využila, ať už se jedná o práci s fotografiemi, práci s textem, audiovizuálními materiály či se sociálními sítěmi. Jediným nedostatkem je menší množství odborné literatury, vztahující se k didaktice dějepisu. Autorka se opírá výhradně o práce Denisy Labischové a Blaženy Gracové, což by v případě navazující diplomové práce bylo nutné doplnit o publikace dalších českých i zahraničních didaktiků, kteří se zabývají nejen analýzou učebnicových dat, ale například i cíleněji tvorbou didaktického materiálu.

Z formálního i stylistického hlediska je text práce v pořádku, s výjimkou drobných stylistických nedostatků, překlepů a nelogičností. Bez debat se zde v plné míře podařilo naplnit cíle deklarované v úvodu práce, přičemž samotná bakalářská práce přináší mnoho již výše zmíněných pozitiv.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolená metoda</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	dobré	s výhradami	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Zpracování příloh</i>	dobré	s výhradami	špatné

Zásadní připomínky k obsahové a formální úrovni práce NEJSOU

Otázky k obhajobě práce

- 1) Do jaké konkrétní míry se autorka inspirovala při tvorbě pracovních listů badatelskou učebnicí *Soudobých dějin*, případně jaké jiné inspirace využívala?
- 2) Doporučila by autorka některé z navrhovaných aktivit v pracovních listech i studentům základních škol? Jak by případně takto modifikovaná cvičení mohla vypadat?

Stručné slovní hodnocení

Svého vytyčeného cíle Anna Šípková dosáhla a představila podnětnou bakalářskou práci, která skutečně zpřístupňuje spíše opomíjené, ale aktuální téma v učebnicovém výkladu, a to novou a atraktivní formou s využitím principů badatelské výuky. Pokud navíc zohledníme i fakt, že se jedná „pouze“ o bakalářskou práci, tak musím konstatovat, že z hlediska obsahu i formy dosahuje představený materiál dokonce kvalit práce diplomové. Velkým příslibem je také fakt, že Anna Šípková by ráda v obdobně koncipovaném tématu pokračovala i nadále a rozvíjela už tak kvalitní potenciál této práce, což naznačila i ve svém závěru. Nabízí se zde analýza zahraničních učebnic se zacílením na obsahové zpracování „ženské otázky“, ale i možnost realizace rozsáhlejšího dotazníkového šetření směrem k výzkumu historického vědomí mládeže v této oblasti.

Práci považuji komplexně za velmi zdařilou, byť je zde pár drobnějších nedostatků, jak ostatně naznačilo podrobnější hodnocení práce výše v textu. Zohledňuji ale především i to, že autorka k práci přistupovala velmi svědomitě, náležitě a se značným zájmem vše konzultovala a veškeré připomínky se snažila aktivně zapracovat. Z výše uvedených důvodů bakalářskou práci jednoznačně navrhuji k obhajobě.

12. 5. 2024 Hradec Králové

.....
datum a místo

.....
podpis autora posudku